

Světla Minulosti.

Napsal M. A. ŠIMÁČEK.

Pani Jakoubková, žena vyhublá, bledá, utahaná, v oděvu flanelové jupe a sukni, hlavu ve vlněném šátku, jehož cípy za týlem pevně svázané byly, stála vedle lože a upravovanými svými rukama narovnávala nemocnému slehlé polštáře.

Z odpovědi na otázku doktorovy vyšlo na jevo, že hoch předevírem odpoledne v sklepe stáček petrolej do plechových nádob a bůhví přý, jestli se tam nastudil, nebo těmi nádobami se nějak strh', jak je nesl nahoru — hned večer si začal nářikat — zima ho popadla a roztrácela, na stranách ho píchalo, a jen a jen do postele.

"Myslila jsem, že se rák polámal, a tak jsem ho namazala, ale ráno místo líp bylo hůř. Už byl celý rozpalený a jazyk jako prkno," vykládala Jakoubková.

"A proč pak jste tedy neposlala hned věra?" ptal se doktor.

"Inu, přece jsme mysleli, že to poleví, ale nic naplat. Dnes ráno jsme museli poslat."

"Hoch je slabý, nemáte ho hnát do takových prací?"

"I to on se žene sám, my ho nenutíme. Ale on radši ve sklepe než v krámě."

"Nemáte to připustit," mluvil doktor již prudčeji. "Vy jste vůbec chyblí, že jste ho vzali ze škol, říkal jsem vám to hned loni."

"Když už mu bylo třináct let, — a mít ho zas ještě rok v městě, je to přece jen výdaj. A ptali jsme se ho, a on sám řekl, že půjde raději domů. Vid', Tóno?"

Nemocný chlapec přivábil.

Doktor však se již nezdržel, a by nepověděl své mínění. "Optá-li se raději zůstat doma nebo chodit v městě do školy, odpoví vám každý, jako vás. To se samo sebou rozumí. Nemá zkušenosti, nemá rozhledu. Nevidí do budoucna. Ale v takovém případě nemá rozpravovat, co on odpoví, nýbrž má-li chlapec schopnosti a jsou-li prostředky, poskytnouti mu větší vzdělání, lepší výzbroje do zápasu o život. A to ve vašem případě bylo, a krom toho ještě ta okolnost, že hoch byl slabého tělesného složení, neupřisobilého anišet námahu těžší práce."

"I, vždyť ono mu doma taky není zle a nebude, a co bysme na něj vynaložili, bude jednou mít," pronesla na svou ochranu Jakoubková.

"To je pravda, ale otázka je, nebylo-li by líp, vynaložit to nyní na něj, na jeho přípravu, aby moh' jednou dál, než byli rodiče."

Za těch slov doktorových vešel Jakoubek do kuchyně a volal ženu, aby šla do krámu.

"To jsou nejmístné počty, pane doktore," pravil, když Jakoubková odešla.

"Myslím, že je to jen nedostatek podnikavosti, a to již je tak v naší povaze. Neplatí to jen o vás, na celou řadu občanů zdejších bych mohl ukázat. Ale vy jste přece obchodník, vy byste mohl mít pro to vše porozumění. Bez riska nebyvá zisk."

Jakoubek neodpovídaje usmíval se jen svým nakyslým úsměvem a pravou rukou opravoval levý rukáv. Doktorovi docházela trpělivost. Zdálo se mu ten člověk tak zrovna zálibné tupý.

"Já se ostatně nechci do těch věcí plést; každý dělá, jak nejlépe rozumí. Jako lékař jen tolik jsem měl za povinnost připomenout, abyste hocha nehnali tuze do těžké práce. To je také riska, a to by se mohlo špatně vyplatit."

Když vycházel od Jakoubků a zabodl kolem rohu na náves, celý byl smutný a s úsměvem a nádechem a povaze těch lidí. Zlobil se na jejich netečnost a nedbání. Já jsem krámu kupce Fremda, v paráděného vyhlášené, se v rozsedlé snahy po čistotě a lesku, ale z konkrétních obmyslů, vystihujících slabosti soustředěnkovy, jen ještě více se rozpaloval.

S nepodnikavostí ještě jiná

chyby české povahy vplynuly na povrch jeho vědomí.

Kdyby židovi patřil Jakoubkův majetek a živnost, jistě by zohabtil. Ale u nich vše zůstává na polovici cesty. Pro hospodářství není času na obchod, pro obchod na hospodářství. Je v tom všem nedostatek prohlédavosti, důvtipu. A u syna bude taky tak. Z druhé třídy měšťanské školy jej vzal domů. Vyučil jej nananejším tomu, co sám umí, a na tom zůstane. Přibude pomočník, ale pokroku, rozvoje tu nebude...

A z deery si udělali děvečku. Škoda toho čiperného děveče! — Zdá se mít touhu po něčem lepším. Mluví si o tom, že ji pošle na rok do Prahy sloužit, aby se něčemu přiučila, ale v tom se zračí právě ta jejich hamonivost. — Sami nic neobětovat na ni, chce-li něco vidět, seznat, jdi sloužit! Taky nedostatek hrdošti a ctižádosti je v tom. Kus zvyklosti tomu nízkému, kus otročké povahy!

Pěkná čtyřhranná náves a kostelem na západní straně byla téměř liduprázdná. Jen zde onde spěchala k řezníku neb od řezníka žena nebo služka nějaká, vysoká přidrhuje sukne a pozoruje překračující nebo přeskakuje kalužiny.

Děti byly již ve škole, a ranní mlše odsouzena. Vrata i dvéře statků po levé straně návisi byly zavřeny, a pouze hrčení řezacího stroje a nárazy sekery do dřeva prozrazovaly, že je za nimi život a práce. Po pravé straně, po níž doktor kráčel, byla rozmanitější a pestřejší stavení, taškami i šindelem krytá, v každém skoro krámkem nebo dílna. I dvě hospody tu byly a větší strojárna na hospodářské přístroje, za kostelem pak škola a farn. Za všemi těmito staveními byly buď zahrádky neb aspoň trávníky, jež svázely se k lučnatému břehu těchto řeky, za níž v mlhách zvedaly se lesy.

Doktor přešel vyšlapanou cestičkou kolem barokového kostela na druhou stranu, zaměřil do krátké spojovací ulice, jež vedla na císařskou silnici, k níž selkové statky byly obráceny stodalami. Za silnicí byla rovina polí, do nichž vjíždělo se vozovou cestou. V podmrzačném ránu nebylo vidět jejich konce.

Doktor zahnul kolem panského dvora na pravo k cukrovaru, o němž se povídalo, že se v něm letos pracovalo poslední rok a že centrální správa jej hodlá změnit na lihovar. Cestou potkal adjunkta Kouříka, který spravoval prozatímně nedosecký dvůr a měl mnoho naděje státi se zde pojezdčím.

Kouřík, rovněž ve vysokých botách a krátkém kalmuku, s doktorem se zastavil. Bylo mu už hodně přes třicet let, a jak pozvedl svůj myslivecký klobouk, bylo vidět nad čelem pořádnou lysinu. Jinak byl krásný člověk, pln mužnosti v tváři, se vzorně přestovaným hustým plným vousem energického, rovně nakrouceného kníru.

"Jak je doma?" ptal se se zdvořilou úctou a hlase i v pohledu svých záudných modrých očí pod hustým černým klenutým obočím, jež dovedl energieky svasřavovat a hned zas jak v nejvyšším úžasu vyklenout, při čemž mu se rta splyvalo pokaždé takové údivuplné: "Alle jďte!" jež bylo plno upřímnosti a přispívalo vydatně k jeho společenské oblíbenosti, založené na vybraných způsobech a vzácném daru vypravovačím.

Doktor sděloval, že prozatím si ni hůř ani líp, ale naděje že skorem není.

"Alle jďte! Snad ne? — A koléte mi, jaká je to vlastně nemoc? ... Srdceň vaša, či co?"

"Zánět nitroblány srdce, endokarditida, jak v medicíně říkáme."

"A oš čeho to milostpán de stala, prosím vás?"

"Nepočkyně po loňském kluhařím reumatismu. Ony už přede dvěma roky se jevíly znám-

ky endokarditidy a srdce od těch dob nebylo zcela v pořádku, třeba by symptomy tehda pomíjuly. Taková potměšilá nemoc to je. — Jsou případy, že člověk si není ani vědom jejich počátku."

"Alle jďte! ... No, snad se to přece ještě k dobrému obrátí. Taková mladá, krásná paní, věčná škoda by jí bylo," mluvil s tím svým milým tónem upřímnosti a účastlivosti ve zvucném hlase, dívaje se doktorovi přátelsky do očí.

Musel na každého učinit prvním rázem příjemný dojem, a nebylo divu, že byl všude rád vidán a že se mu mnoho promíjelo. Byl v jádru člověk dobrého srdce, ale mravních názorů nad míru volných. Jeho záletných kousků bylo na celý román, a v jeho kapitolech by byly bývaly zastoupeny kypré děvečky z panských dvorův i umdlé dámy s devítipaprskovými korunkami nad monogramy svého prádla.

"Kam teď jdete?" ptal se doktor.

"Zas domů. Byl jsem na nádraží," usmál se adjunkt. "Má nám přijít ublí."

Teď i doktor se usmál. Věděl, že nešlo tak o ublí, jako o ranní pozdrav látkavé sestře nového pana přednosty.

"A co dělá slečna Berta?" zeptal se proto přímo.

"Má taky s tím ublíh starost," usmál se adjunkt, jenž již dávno vyrostl ze všeho upejpání a skřeváním milostných pletek.

Ostatně slečna Berta, jak doktor věděl, nebyla z těch panenských netykavek, které zavírají svůj květ i jen při záseptnutí volnějšeho slova. Plně rozvíte její pínavy oblévalo již asi mnoho motýlů, a hádalo se, že zažila již nejen mnoho vítězství, ale i porážek, a že Nedosecky jsou vlastně jen novým revírem její vládnosti. S jistotou se vědělo sice jen, že bývala v Praze gouvérnantkou v domě bohatého velkoobchodníka, ale již ta okolnost stačila k rozmanitým kombinacím, které vyvíjely se z otáček, proč opustila své místo, proč nehledala nové, které šla za svobodným bratrem, který jí může být sice dobrým zastanečem, ale u něhož přece postrádá ochrany gardelámy.

Když se doktor s adjunktem rozešel, nemohl se vypěstí z úvah o vlastní podstatě a ceně takového neskrupulosního života, jaký vede nejen Kouřík, ale sta a tisíce těch svobodných úředníků na různých panstvích, jejich filosofii je sladit si denní trampoty služební závislosti radostmi a požitky, jak a kde se naskytují.

Nevládně v tom vždy jen hmotu, chtít; i poesie v tom bývá. — Kouřík na příklad miluje a miluje se s jistým gourmandstvím, s jistým uměním, s jistou rozkoší nejen z požitku, ale i z krásy — z krásy prosté i raffinované. Ví, co je pravdy ve starém "Variatio delectat," ale nepostrádá smyslu ani pro jemné nuance. — Je do jisté míry učilec života. Bezděky tu doktor vzpomněl na svůj vlastní román s Bettynou. A hned stál adjunkt Kouřík ve světle té vzpomínky.

"Ano, kdyby požitek nerodil nikdy bolest," uvažoval. "Kdyby byl jen květem bez kořenů, aneb kdyby kořeny těmi nebyly závazky. A kdo ví, kolik měl a má závazků i Kouřík. Taková děvečka ze dvora nebyvá ovšem útlouctná, snad je i ráda, že dostane pomoci, že jí doporučí k muži, ale patří přec jen zvláštní svědomí k tomu, žít bez jiných závazků k své krvi, již ona dala snad život, než jaké vyměňuje soud nebo dobrovolné vyrovnání. Možná, že se tomu řekne ženský náhled, možná, že někdo se i chlubí, kolik dětí mu po světě běhá, ale já to mám za nešťastné, a není pro mne jiného úsudku. — A jak bylo s těmi tak zvanými láskami, s těmi slečinkami, a nimž chodil večer kolem obory, ať to byly již hraběnkou komorné, nebo děvky panských úředníků a zřevců, nebo někde dříve z mlýna neb živnosti? — Nelhal žádný, nesilboval! nesklamal, neopustil, pak? — Co stá asi způsobilo jeho "umění žít" a co snad i smrti? — Vynucovat si požitek svou močí, je nešťastné, a dovolávat dopřevát si ho za cenu bolesti neb hanby bližního, je přímo shoštinou..."

řekne se: 'jen ne tragické brejle na všechno,' jen ne loket puritanství! Je třeba shovívavosti, zamhouřit oko, počítat s poměry, s lidskou křehkostí, uvážít, že jiní jsou ještě horší. Dojista! Ale i při shovívavosti je přec třeba zaujmouti nějaké stanovisko aspoň v tom, je-li takový život bříšný, nesvědomitý, neb je-li omluvitelný, přípustný. Avšak tu právě je vidět takové podivné kompromisy ve společnosti. Nejen zdejším, ale všude. Řekne se buď: 'prosím vás, jsou takoví všichni!' aneb 'není to v pořádku, jistě ne,' ale při tom jej vítají, ruku mu tisknou, přívězi i přátelství jeho vyhledávají. . . . A konečně i já sám — k nim patřím. . . . Jsou to takové společenské ústupky, lži a pokrytectví, zakuklené v pláští zdivočlosti, taktu, komvence. . . . Ale jmenovitě pohodli! Chei mít svatý pokoj, jen nie rozrývat, jen se něčeho nedotýkat! Dotkně se jednoho, a za chvíli ti řeknou: Štuchni také zde do toho! Či na toho si neroufáš! Pěkná důslednost! A již tu teče nekvalitní pramínek podezření, proč onde toho jsi odsoudil, řekl mu pravdu do očí, kdežto s jiného nechal běžet. To jsou ta úskalí, pro něž ztrácí každý chuť dělat mravokáre a kryje se za takové neslané, nemastné: 'prosím vás, jini nejsou lepší! Nutno na lidi pohlízet, jací jsou a ne, jakými by být měli. Tout comprendes est tout pardonner.' — A ostatně, není v tom právě také jistý názor, systém, filosofie? Ano, ale takové nejjednodušší, hodí se tak pro ty, kdo chtějí lavírovat, plout po větrech, s takovou strakatinou všech barev na vlajce nebo bez vlajky vůbec. . . .

"Kdož jest z vás bez hříchu, nejprv hod kamenem!" padla mu v tyto úvahy náhle slova Kristova. "Zeno, kde jsou ti, kteří na tebe zalovali? . . . Aníž já tebe odsuzuji!" vplynula jim v zápětí slova další.

"... Ano, ale Kristus i dodal: 'Jdi a nebřez více!'

Stanovisko docela jasné. Neodsoudil, ale také neoblouval. — Napomenul!

Neodsuzovat, ale stanovisko projeviti! Shovívavost, ano, ale ne pokrytectví, neurčitost! A hlavně: Sám být čistý! Nevytýkat, ne planout rozhovřením a masnet mlčky, schliple ojetí, když ozve se: kdo z vás je bez hříchu. . . . Jsem bez hříchu já? . . . Proč odsuzuji? . . .

... Ach, Kristus, Kristus! Vždy v něm je světlo! — Mít stanovisko, ale být pln lásky, pln odpustění. . . .

(Pokračování.)

Ctěné veřejnosti!

Veřejně vyznávám, že kdybych nebyla užívala Bylinné Thé a Tablety od ctěné M. Votýpkové, nebyla bych byla mou těžkou nemoc překonala. Byla jsem stížena Tvrdou Zácpou, z toho jsem dostala zapálení střev, tak že jsem byla nadutá a čekala jsem každou chvíli, že se ve mně něco rozpukne, a všechno tak hrozně bolelo, že se mé ani dotknouti nesměli. Již jsem myslela, že pojedou do nemocnice do Pueblo, Colo., když v tom došli mé toužebně očekávané léky od M. Votýpkové, které jsem hned počala dle návodu užívatí a jako zázrakem se mi hned ulevilo. Dva dni šel ze mě hnus, pak bylo lépe a ku veliké radosti drabé mé rodiny, jsem díky Bohu a těm dobrým lékům a díky M. Votýpkové, která mně tak pěkně vše vysvětlila, ještě lépe než kdokoliv ústně, jsem zdráva; ale bez onoho výborného Bylinného Thé již nebudu, neb já vždy trpívala na zácpu a vím, že když budu mít to Thé, tak se nemusím obávat ničeho takového.

S veškerou úctou a s díkem,
Marie Bartošík, Arlington, Colo. — 1. října 1911.
Langenburg, Sask. Kanada, 8. září 1911.

Jest opravdu takové, zač se vydává!

Krajan z dálné Kanady k nám volá!

Ctěná krajanke! — Žádané Thé jsem po zaplacení ela řádně obdržel, začož mnohokrátě děkuji. Již jsem jej společně v rodině využil a jsme s ním velice spokojeni a mohu Vám jen potvrdit to, zač jej sama vydáváte. Stane-li se v rodině veliký případ, jen se k němu sáhne a ono pomáhá jak dítka tak i ostatním. Nechei býti více bez něho. V příloze račte nalezouti \$1.10 na další balíček. S krajanským pozdravem od mé celé rodiny,
František Pražma.

Wheelerovo Bylinné thé je silitel jater, ledvin a krvečistite

Muži, ženy, dívky a starouškové.

Často ani nevíte, co Vás více bolí, a tu náš lék dá úlevu a zdraví. Žádný patentní lék. Píšte dneš! Vzorky na zkoušku zdarma.

Jest to čistý přírodní lék, zdravotním zákonem prozkoumaný a záručený, že jest takovým, jak se o něm praví. Poskytne úlevy při zácpu, záduše, kyselosti v žaludku, žlučnatosti, obtížném trávení, jaterních obtížích, bolestech hlavy, čarvech, bolesti v zádech, nezáživnosti, malarii, kašli, nastuzení, bolavém hrdle, zlaté žile, revmatismu, neuralgii, dně, bolesti v boku, bolesti v krkži, rozčilenosti, zemdenosti, ztrátě chuti k jídlu, ospalosti, žlutence, pupenicích, vyrážce, tasemnici, svrabu, vodnatelnosti, srdeční vadě, boulich, nádorech, lišejích, zastaralých bolestech a všech nepořádkách krve a ledvin. — Chuti jest velice příjemné. — Stolic lehoučká. — Žádné jiné thé se nemůže ani porovnat s naším thé, neb mají obyčejně jen několik druhů bylin v sobě. Naš Thé má v sobě 12 vzácných drahých a z jiných zemí přivezených bylin a každá z nich koná zvláštní povinnost v těle lidském.

Téměř 30 let jest naše Bylinné Thé užíváno k největší spokojenosti trpících, a jest známo po celém Soustátí i za hranicemi naší země, což jest nejlepšímsi dosvědčením, neb co dobrý lék chválí same sebe a dochází stále všude větší a větší oblíbenosti, nesouc s sebou všude sílu, krásu a zdraví.

Krajanům, přejčím si jednatelství, dáme ceny na požádání. Na prodej v trojí velikosti, poštu vyplacené až do domu 27c, 55c a velké krabička na měsíc stačí za \$1.10 — 6 za \$5.00. — Vzorky Thé s radostí pošleme na několik dní zdarma na požádání a knížky o různých nemocech mužů a žen. Račte psát ještě dnes, český neb anglicky. Adresa:

MARIE VOTÝPKA, o. of
Theopholine Remedy Co., Dept. 10, So. Bend, Ind

Dobré pivo jest lék
Plzeňské pivo v láhvích z pivovaru
FREMONT BRW'G CO.
FREMONT, NEB.

Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta líhu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objednejte si je!

Nepotřebují býti Vaše pokaže nové vypapřování anebo dům Váš nově obarven? Jestliže ano, pak zdejte ihned práci tu

FRANK LANGPAULOVÍ,
majitel pěkně zařízeného obcho u nástěnným papírem, barvami, sklem a olejem v ČÍSLE 1261 SO. 23. STR., OMAHA, NEBR.

Jeho v oboru tomto dlouholetá zkušenost a pečlivá pověst úplnou Vaši spokojenost zaručují. Na skladě najdete velký výběr nejnovějších vzorků krásného nástěnného papíru, různých barev, vartiál, olejů, stěnic a skla všech velikostí. — V každém případě neopomeňte jej navštívit!

Metz Bros. Brewing Co.
Telefon Douglas 119

Vaří a lahvuji výborné jen pivo.
Můžete se na tento starý a osvědčený závod spolehnouti.

Nejstarší a nejlepší místo pro občasnou jati

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
v čísle 1306 Farnham ulice.

Pravá importovaná piva od řep. **FLAŽNETKOVÁ** a **Milánská** piva v Písní v Čechách. **Hobraz** **Musich** **Bavaria** pivo. **Pivo Anker** — **Maš** a **světlozná** **Fant** **stálo** **rosklo** **reputaci**.
Kavárna pro **šápy** **valček** se **na** **drubé** **poslání**.

Od smíchu

hlava nebolí,

proto objednejte si co nejdříve oblíbený **Vilimkův Humoristický Kalendář na rok 1912**. Po celou zimu budete mít čím zabíjet dlouhou chvíli. Pošlete ještě dnes 35 centů (třeba ve známkách). — Omelka-Svozil Co., Box 802, Kansas City, Mo. 20-4c

Ceská bylinná a kořínková masť.

Hojí čerstvé a zastaralé rány, otravu krve, reumatism, lišej, oční neduhy, zlatou žlu atd.

Krabička stojí 50c., poštu 55c.
K dostání u jednatelů a vyrábětelky.
18-3m

Mrs. Rosie Kretschmer,
3021 So. 19. St., Omaha, Neb.

Musíte ovšem do Californie.

chcete-li opravdu příjemný a šťastný domov. Ale snad nevíte, že nejlepší půda v tom státu je kolem překrásného města Chico a je sotva za polovic, co ve farmářských státech východních. — Píšte o podrobnosti!

V. FULKO,
Box 874 Chico, California
Office Broadway, Annie
18-6mp Bidwell Orchard Co.